

TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ MİMARİ ESER TESPİT VE TESCİL YÖNETMELİĞİ

Madde 1. Amaç ve Yasal Dayanak

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve TSMD Tüzüğü uyarınca hazırlanan bu yönetmeliğin amacı kanunda belirtilen "mimari eser"leri belirlemek ve tescil etmektir. Tescil edilecek yapıların Cumhuriyet dönemi içinde ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yapılmış olması zorunludur.

Madde 2. Mimari Eser Tescili için yapılacaklar

Mimari Eser Tescili için TSMD üyeleri veya çeşitli kurum, dernek veya kişilerin TSMD'ye bu Yönetmelikte belirlenen usullerde yazılı olarak başvurması, tescil ücretini yatırması ve TSMD Mimari Eser Tespit ve Tescil Jürisi'nin bu başvuruyu inceleyerek olumlu karar alması şarttır.

Madde 3. TSMD Mimari Eser Tespit ve Tescil Kurulu

Tespit ve Tescil Kurulu Genel Kurul'ca seçilen seçilen üç asıl, bir yedek üyeden oluşur.

Madde 4. TSMD Mimari Eser Tespit ve Tescil Jürisi

TSMD adına tescil işlemini "TSMD Mimari Eser Tespit ve Tescil Jürisi" yürütür ve tek yetkili olarak karar verir. (Yönetmelikte kısaca "Jüri" olarak anılmıştır.)

Jüri beş kişiden oluşur. TSMD Mimari Eser Tespit ve Tescil Kurulu üyeleri bu Jürinin doğal üyeleridir. Jüri'nin dördüncü üyesi, TSMD Yönetim Kurulu asıl veya yedek üyeleri arasından Yönetim Kurulu tarafından seçilir. Jüri'nin beşinci üyesi ise Eser Tesbit ve Tescil Kurulu üyeleri tarafından, TSMD dışından seçilir. Jüri ilk toplantısında aralarında bir kişiyi başkan olarak seçer. Yönetim Kurulu asıl veya yedek üyeleri arasından seçilen kişi Jüri'nin sekreteryasını yürütür. Genel Kurul'un seçtiği yedek üye aynı zamanda Jürinin de yedek üyesidir. Yedek üye Jürinin beş üyesinden herhangi birinin mazeretli olarak çalışmalara katılamaması veya istifası durumunda Jüriye katılır.

Tespit ve Tescil Jürisi gelen başvuruları değerlendirmek üzere çalışma sıklığını yılda dört defadan az olmamak kaydıyla kendi belirler. Ancak bir başvuruyu en geç üç ay içinde olumlu veya olumsuz olarak sonuçlandırmak zorundadır. Jüri çalışmasını bu süre içinde tamamlayamazsa, TSMD Yönetim Kurulu'ndan bir ay süre uzatma isteyebilir. Jürinin çalışmalarını süresi içinde tamamlayamaması halinde TSMD Yönetim Kurul'u yeni Kurul üyelerinin seçilmesi için TSMD Genel Kurul'unu olağanüstü toplantıya çağırır.

Jüri, mimari eser olarak nitelediği yapılar için dilediği sayıda mimari eser tescili yapabilir. Bu durumda başvuru dosyası Jüri tarafından hazırlanır (veya hazırlatılır) ve tescil harcı alınmaz.

Madde 5. TSMD Mimari Tespit ve Tescil Jürisi'nin çalışma usulü

Gerçekleştirdikleri yapıların "Mimari Eser" olarak tescilini isteyen kişi veya Kurumlar, yönetmelik ekindeki başvuru formunu doldurarak ve yapıyı tanıtıcı bir dosya hazırlayarak, başvuru ücretini yatırarak TSMD'ye başvururlar. Gelen başvuru(lar) Jüriye iletilir. Tespit ve

Tescil Jürisi başvuruyu dosya üzerinde inceledikten ve olumlu kanaat edindikten sonra yapıyı yerinde görmek için üyeleri arasından bir raportör görevlendirir. Raportör tescil için başvuru yapılan yapıyı Jüri'nin ön görüşlerini alarak yerinde inceler ve görüşünü yazılı olarak Tespit ve Tescil Jürisi'ne sunar. Jüri kararlarını oybirliği ile alır.

Jüri üyelerinin çekimser oy verme hakları yoktur. Jüri'nin toplanması için en az üç üyenin hazır bulunması şarttır.

Jüri görüşünü yazılı olarak hazırlar. Jüri çalışmaları ve kararları tutanak altına alınır. Sonuç başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

Madde 6. Mimari Eser Tescilinde Gözetilecek Kriterler

Mimari Eser tescilinde, eserin mimari değer taşıması esastır. Bu değer aşağıdaki kriterler çerçevesinde değerlendirilir.

1. Yapının Ulusal önem taşıması;
2. Meslek ortamında genel bir beğeni taşıması veya tartışmaya değer bir ürün olması;
3. TSMD tarafından kabul edilen mesleki yayınlarda yayınlanması; (Bu yayınları TSMD Eser Tespit ve Tescil Jüri'si ilan edecektir.)
4. Mimari değer taşıması;
5. Belirli bir dönemin mimari anlayışını başarıyla yansıtmaması;
6. Kent veya ülke halkınca benimsenmesi;
7. Çevresini olumlu olarak etkilemesi;

Madde 7. Tescil Edilen Mimari Eserlerin Duyurulması

Tescil edilen "Mimari Eser" ler proje mimarına, mal sahibine ve Kültür Bakanlığı'na bildirilir. Ayrıca TSMD yayınlarda kamuoyuna duyurulur. TSMD gerek görürse tescil edilen yapıları yazılı ve görsel basın kanalı ile de ilan edebilir. Proje mimarına yapısının Mimari Eser olarak tescil edildiğine dair belge verilir. Tescil edilen yapıya plaket çakılabilir. Tescil belgesi ve plaketin şekli TSMD Eser Tesbit ve Tescil Jürisi tarafından belirlenir.

Madde 8. Tescil işlemleri ile ilgili diğer hususlar

Tescil ücreti TSMD üye yıllık aidatının 2 katından fazla olamaz. Ancak zamlı ücret alınacağı durumlarda ücret üye yıllık aidatının 2 katından fazla olabilir. Bu ücret başvuru sırasında peşin olarak makbuz karşılığında tahsil edilir. Tescil ücreti TSMD üyesi olmayan kişi veya kuruluşlar için %50 zamlı tahsil edilir. Tescil ücreti miktarını TSMD Yönetim Kurulu belirler.

Tescil ücretinin ¼ ü Jüri çalışmaları için Jüri üyelerine huzur hakkı olarak ödenir; ¼ ü raportörlük emek ve giderleri için, ¼ ü TSMD harcamaları için kullanılır; ¼ ü hukuki giderler için bir fonda biriktirilir.

TSMD tescil edilen yapılar ilgili müelliflik haklarına ait takibatı üyesi adına yürütür.

Mimarî hayatta olmayan bir yapının mimarî eser olarak tescili için başka bir kişi veya Kurum TSMD'ye başvurabilir. İşlemler yönetmelik çerçevesinde yürütülür.

Yabancı mimarların yapmış oldukları yapılar da TSMD tarafından yönetmelik usulleri çerçevesinde tescil edilebilir. Bu başvurularda tescil ücreti %100 zamlı alınır.

Madde 9. Başvuru dosyasında bulunması gerekli bilgi ve dökümanlar

Başvuru formu ve ekli olan dosya dik tutulmuş A4 formatında olacak ayrıca 2 adet CD ile birlikte teslim edilecektir. Bu dosyada şu bilgi ve dökümanlar yer alacaktır. (Başvuru formu yönetmelik ekindedir.)

1. Yapının Adı;
2. Yapının adresi;
3. Mimarî (Mimarları);
4. Varsa Yardımcı Mimarlar,
5. Statik Tesisat, Elektrik, Dekorasyon, Peyzaj, Planlama gibi yan hizmetleri yürütenlerin adları (Biliniyorsa) ;
6. Mal sahibi (İlk sahibi farklı ise belirtilecektir) ;
7. Yapımcı
8. Yapı büyüklüğü (m2 olarak) ;
9. Proje tarihi;
10. Yapım tarihi;
11. Yapının şu anki kullanımı;
12. Yapı hakkında açıklayıcı bilgi (Bu bilgi tasarım düşüncesini de açıklamalıdır.) ;
13. Yapının içinden ve dışından çekilmiş en az 4 adet A4 boyutunda fotoğraf;
14. A4 veya katlanmış A3 boyutunda ufaltılmış yeteri kadar çizim. (Bu çizimler yayında kullanılmaya uygun olmalıdır.) ;
15. Yapı herhangi bir yayında yayınlanmış veya hakkında değerlendirme yazıları çıkmışsa bu yayınların isim yayın tarihi ve sayfa no.ları (Yayınların bir kopyası dosyaya eklenecektir.) ;

Yukarıdaki bilgi ve dokümanları içeren 2 adet CD Dernek Merkezine başvuru formu ile birlikte teslim edilecektir.

Madde 10. Yürürlük

TSMD Mimarî Tespit ve Tescil Yönetmeliğinin yürütülmesinden TSMD Yönetim Kurulu sorumludur. Bu Yönetmelik 25.01.1997 tarihli 4. Olağanüstü Genel Kurul'da alınan karar üzerine 25.01.1997 tarihinde yürürlüğe girmiş, 04.02.2012 tarihli Genel Kurul'da değişiklik geçirmiştir. Değişiklikler Genel Kurulca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

TSMD MİMARİ ESER TESCİL FORMU

. Yapının Adı:- -----
. Yapının Adresi:- -----
. Mimarı / Mimarları:- -----
. Yardımcı Mimarlar (Varsa):- -----
. Statik Tesisat, Elektrik, Dekorasyon,
Peyzaj, Planlama v.b. uzmanların isim
veya firma adları (Biliniyorsa) :-----

. Mal sahibi (İlk sahibi farklı ise belirtilecektir):- -----
. Yapımcı:- -----
. Yapı büyüklüğü (m2 olarak) :-----
. Proje tarihi :-----
. Yapım tarihi:- -----
. Yapının şu anki kullanımı:- -----
. Yapı hakkında açıklayıcı bilgi (Dosyaya eklenecektir)
. Yapının içinden ve dışından çekilmiş en az 4 adet A4 boyutunda fotoğraf;
. A4 veya katlanmış A3 boyutunda ufaltılmış yeteri kadar çizim. (Vaziyet planı, kesit
görünüş dosyaya eklenecektir.)
. Yapı herhangi bir yayında yayınlanmış veya hakkında değerlendirme yazıları
çıkıyorsa bu yayınların isim yayın tarihi ve sayfa no.ları (Yayınlarnın bir kopyası
dosyaya eklenecektir.)

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu taahhüt ederim. Yapının Tescili için gereğine sunarım.

İSİM :
İMZA :
TARİH : :

Tescil ücreti makbuzu no.su:

Yukarıda bilgileri bulunan, mimarı(ları)olan
..... yapısı TSMD Mimari Eser Tesbit ve Tescil Yönetmeliğine
göre incelenmiştir ve tarihinde ve no ile Mimari Eser
olarak tescil edilmiştir / edilmemiştir.

Jüri Başkanı

Üye

Üye